

KREŠŤAN

POLITICKÉ A SPOLOČENSKÉ KATOLÍCKE NOVINY
 VYCHÁDZAJÚ KAŽDÚ SOBOTU NA ŠEŠŤNÁŠŤ STRANÁCH.

Predplatná cena:
 Na celý rok — — 4 koruny — hal.
 Na pol roka — — 2 „ — „
 Na štvrt' roka — — 1 „ — „
Jednotlivé číslo 8 hal.

Zodpovedný redaktor:
 Dr. ALEXANDER ERNSZT,
 páp. komorník.
Majiteľ a vydavateľ:
 JÁN MOLNÁR.

Redakcia a vydavateľstvo:
 Budapešť, IV. ker., Ferencz-József-rakpart 27. szám.
 sem sa majú posielat' predplatky, taktiež dopisy do novin
 ohlasy a náhodné reklamácie. Ceny ohlasov dľa tarify.
 Rukopisy sa nazpak nedávajú.

Deväťatridsať miliardov.

Vojna je veľmi drahá hračka. Toto cítia zvlášte Francúzsko, Anglicko a Rusko, veľmoci to, ktoré ku obrane srbských kráľovrahov povolali svetovú vojnu. Vierolomné Taliansko, ktoré len od niekoľko týždňov pripojilo sa ku ochrancom kráľovrahov, už tiež cíti, ak hrozné obete vyžaduje vojna. Že naši nepriatelia, ktorí proti nám celý svet vohnali do vojny, ak draho musia zaplatiť ich zlostnú ľahkomyseľnosť, to vysvitá z nasledujúcich nepodvratných úryvkov:

Ribot, francúzsky finančný minister, koncom mesiaca júna vo francúzskej komore oznámil, že výdavky antantu, totiž Francúzska, Anglicka a Ruska, do konca júla, teda v prvom roku svetovej vojny, obnášajú *deväťatridsať miliardov*. O výdavkoch samého Francúzska ten istý minister Ribot vo finančnom výbore francúzskej komory povedal, že Francúzsko na vojenské potreby každodenne platí *asi šesťdesiat millionov frankov*, v mesiacoch júli a auguste ale, že treba bude rátať na *dvetisíc millionov frankov*, každodenných výdavkov.

Anglicko, ktoré vyvolalo svetovú vojnu, ku zaokrytiu výdavkov na vojnu každodenne platí *sedemdesiatpäť millionov*, teda každú hodinu tri milióny frankov. Svet posiaľ bol tej mienky, že poklady Anglicka sú nevyčerpatelné, včul ale vysvitá, že aj tieto peňažné vrecia prinútené sú v Amerike ohliadať sa o požičku.

Rusko ku zaokrytiu výdavkov na vojnu každodenne potrebuje *osemdesiat milionov rublov*. Rusko, dľa zprávy zo Štockholmu, aj vo finančnom ohlade je už na konci jeho pesničky.

Ruska štátna banka posiaľ už celú zásobu, čo mala v zlate, vydala na zadováženie munície a zbrane. V amerických dielňach na zbraň stoja už početné vagóny, naložené muníciou a zbraňou, ktoré ale nechcú odoslať, kým objednaná munícia a zbraň nebude vopred vyplatená. Ruská vláda už od týždňov vyjednáva s americkou Poolmann spoločnosťou a ponúkala jej papierové peniaze. Amerikáni ale žiadajú, aby objednaná munícia a zbraň vyplatené boli zlatom. Rusko ale zlata nemá, preto z Ameriky ani zbraň, ani muníciu dostať nemôže.

Okrem obrovských výdavkov v hotových peniazoch Francúzsko, Anglicko a Rusko neslýchane veľké ztráty utrpely v obetiach ľudských životov a vo válečnom materiáli.

Francúzi dosiaľ v mŕtvých, ranených a zajatých utratili asi tri milióny ľudí. Prišli teda takmer o celú armádu riadneho vojska a prítomne prinútení sú assentovať 16-ročných mladíkov, ktorí na bojišti klesajú od mdloby. Možno povedať, že celé ich válečné vystrojenie, s ktorým začali vojnu, až len neni zhubené, nachodí sa v nemeckých rukách. Okrem týchto nie tak ľahko nahraditeľných ztrát, Nemecko zaujalo desať departementov, stolíc najúrodnejšieho územia v severnom Francúzsku. Kolké škody ale utrpeli jednotlivci tých krajov Francúzska, v ktorých zúri vojna. Kolké mestá, dediny, kostoly, kaštiele, domy občanov padly tam v obeť granátom a šrapnellom, koľko ľudí prišlo tam o všetko, čo mali, to sa ani vypočítať a snád ani nahradiť nedá. Za všetko toto ale zodpovední sú, čo Francúzsko vohnali do tejto nespravodlivej vojny — francúzski slobodní murári a Angličania.

Za opovedanie vojny proti Rakúsko-Uhorsku a Nemecku, spravdivý trest Boží stíha ako Francúzsko, tak aj Anglicko. Angličania sa nazdávali, že ako posiaľ vyžierali celý svet, tak beztrestne zničiť môžu aj dva mohútne štáty strednej Európy, monarchiu a Nemecko. V tomto ale zklamali sa ku svojej vlastnej škode. Belgicko, ktoré utiahlo sa pod plášť Angličanov, s celým inventárom podmánilo si Nemecko. Aby vraj severné Francúzsko vytrhli z rúk Nemecka, anglické čaty pustošia tamojšie mestá a obce, nie ale bez zaslúženého trestu, bo anglická armáda do 19. júna na francúzskom bojišti utratila 303.705 dôstojníkov a obecných vojakov. Okrem toho Angličania a Francúzi dovedna pri Dardanellách utratili 85.000 ľudí. Tieto ztraty ale takmer ani významnosti nemajú oproti tým ztratám, aké Anglicko utrpelo v námorníctve. Válečné a obchodné anglické lode, ktoré potopily nemecké podmorské lodičky, representovaly hodnotu mnohých miliardov. S týmto na dno mora potopená je aj námornícka velmoc Anglicka, bo včul na otvorené more ani sa neopováži s jeho starými korábmi.

Rusko zarovnak nevyhlo zaslúženému trestu Božiemu. Velkú čiastku Ruského Poľska zaujaly víťazné rakúsko-uhorské a nemecké čaty, úrodné ruské provincie na pobreží Východného mora nachodia sa v nemeckých rukách. Halič potupným útekem opustil Rus a prítomne pred našimi hrdinskými čatami vyprázdňuje už aj Besarábiu. V mrtvých, ranených a zajatých Rusi posiaľ utratili *vyše štyroch millionov ľudí*, Rusko ale o veľa väčšmi cíti obrovskú ztratu vo válečnom materiáli. Rakúsko-Uhorsko a Nemecko od počiatku vojny totižto, dľa denných úradných zpráv, ukoristily *2200 kanónov a 2457 strojových pušiek*. Počet všetkých kanónov Ruska pred vojnou odhadovali na 4796. Následkom toho temer polovica všetkých ruských kanónov padla do rúk spojeneckým čatám. Ku tomuto pride ešte mnoho stotísíc pušiek, vozov s municiou atď., tak že Rusko práve tak ako v ľudoch, aj vo válečnom materiáli utrpelo obrovskú ztratu, ktorú lifrovanie z Ameriky a Japonska ani v tom najlepšom páde nevie nahradiť. Dosiť *14 ruských válečných lodí vyšlo na zkazu*. Roku 1914. Rusko malo 179 válečných lodí, teda utratilo 14%-ov svojich válečných lodí.

Ešte viacej ale, ako všetky tieto ztraty, padá na váhu, že v Petrohrade a iných veľkých mestách Ruska dvíha hlavu revolúcia a odhalujú sprisahania proti životu cára.

Aký zástoj hrajú v svetovej vojne Taliani? Na posmech celého sveta. V šiesty týždeň po vierolomnom vypovedaní vojny, 5. júla, talianske veliteľstvo celú III. armádu, štyri vojenské sbory, poslalo proti Gorici. Za prítomnosti malej postavy talianskeho kráľa s veľkým krikom tiahli do boja talianski vojaci a po krátkom boji nebolo iného čuť, ako zomierajúcich a ranených hlasité výkriky: ajuto! Mia mama! Celé bojište posiate bolo talianskymi mrtvolami. III. talianska armáda bola zničená. Taliani ztratili ich prvú bitku. Taliansky kráľ nahlas zaplakal nad touto ztratom. Taliansko ostatne aj na mori už utrpelo ztraty, naše podmorské lode potopily mu veľký obrnený križiak «Amalfi» a druhú menšiu válečnú loď. Naše válečné lode tiež, ako aj naši letúni pri prvom výlete ku talianskemu pobrežiu, hneď v deň opovedania vojny, Taliansku zapríčinily škody vo výške 220 millionov lír. Okrem toho Taliansko nemá peňazí. Talianska vláda vypísala síce krajinskú požičku na válečné potreby, tú ale talianski vlastenci zdráhajú sa podpísať. Zaiste vedia prečo.

Z tejto krátkej a nestranej zprávy presvedčí sa každý, že ako spravdivý Boh tresce našich krutých nepriateľov, tak víťazstva poskytnie našim hrdinským čatám, bo oni krv svoju vylievajú za vec svätú a spravdivú.

Udalosti svetovej vojny.

Vojna proti Talianom.

Porážka Talianov.

Úradná zpráva z talianskeho bojišta, vydaná 1. júla. Včera popoludní obnovený všeobecný útok viac divisií nepriateľskej pechoty, urobený proti našim pozíciám na kraji doberdovskej vysokej roviny, všade sme odbili za ťažkých ztrát Talianov. Hlavný útok nepriateľa bol nameraný proti nášmu frontu Sagrada—Monte-Cosich, od Monfalcone na severovýchod. Pri Selzi a Vermeigliane Taliani vnikli do našich najprednejších zákop. Protiútok našej hrdinskej pechoty však nepriateľa znova zahnal do údolia. Úbočia Monte-Cosich pokrývajú talianske mrtvoly.

Na výšinách, vypinajúcich sa od Monfalcone na východ, večer sprobované nepriateľské napredovanie,

jeden od Sagradu na severovýchod urobený útok a viac menších napredovaní proti gorickému predmostiu, sa podobne ztroskotaly. Po tejto porážke nepriateľa nastala tichosť. Naše nepoklátiteľné čaty všetky svoje poscie pevné držia, vo vyvýšenej nálade hotové stoja ku novšiemu boju.

Na severnom odseku Isonzova a na korutánskej hranici kanónový boj trvá ďalej.

Podmaršall Höfer,
námestník šéfa generálneho štábu.

Veľká ztrata Talianov.

Úradná zpráva z talianskeho bojišťa vydaná 2. júla.

Včera sa opakoval útok Talianov proti vysokej rovine doberdovskej. Po viac hodín trvajúcej príprave paľbou ťažkého delostrelectva popoludní a večer, nepriateľská pechota viackrát vytrhla proti nám medzi Saraussinou a Vermeiglianom. Všetky tieto napredovania, za veľkých ztrát nepriateľa, sme znova odrazili.

Na jednej časti gorického predmostia a na území Krna proti nám urobené slabšie útoky sme tiež odbili. Naše čaty práve tak, ako dosiaľ, držia vyzkúsené povodné poscie.

Kanónový boj na všetkých frontoch trvá ďalej.

Podmaršall Höfer,
námestník šéfa generálneho štábu.

Novšia porážka Talianov.

Úradná zpráva z talianskeho bojišťa vydaná 3. júla

Včerajší deň Talianom na primornom fronte priniesol novšiu porážku. Po zmarených napredovaniach pri Sagrade a Polazze, včera pred večerom proti odseku vysokej roviny doberdovskej započal sa útok, urobený najmenej dvoma divísiami pechoty, od Polazza až po Monte-Cosich.

Naše, bojovným oduševnením preniknuté čaty nepriateľa, ako vždy, všade odrazily. Ztraty nepriateľa aj včera boly ťažké.

Nepriateľské útoky, urobené proti gorickému predmostiu, od Monte Subotino na juhozápad, sme tiež krvave odrazili.

Na korutánskej hranici v posledné dni o Veľký Pahl (od priesmyku Plöcken na východ) viedol sa boj. Vrch konečne ostal v našej moci.

Na tyrolskom pohraničnom území miestami bol kanónový boj.

Podmaršall Höfer,
námestník šéfa generálneho štábu.

Ztrata odbitých Talianov.

Úradná zpráva z talianskeho bojišťa vydaná 4. júla.

Taliani aj včera znova napnuli svoje sily, aby sa usatášili na kraji vysokej roviny doberdovskej. Po bombardovaní redipuglijskeho odseku ťažkými kanónami, čo trvalo celý deň, tu popoludní prinajmenej štyri talianske pešie pluky urobily proti nám útok, ktorého následkom bol prudký bodákový boj. Jedon protiútok hrđinských obrancov konečne z výšin zahnal nepriateľa.

Pokusy nepriateľa, aby sa sblížil ku našim posiciam, pri Woltschbachu (od Tolmeinu na západ) a na území od Krna na juh ležiacom, už v zárodku sme odrazili. Alpských jágrov, ktorí na tomto okolí napredovali proti jednomu našemu opornému bodu, po rozhorčenom ručnom zápase sme odrazili. Ztraty nepriateľa sú všade veľmi ťažké.

Taliasku torpedovú korvetu «170. S.» večer 2. júla na severnom Adriatickom mori sme zničili.

Podmaršall Höfer,
námestník šéfa generálneho štábu.

Bezvýsledné talianske útoky.

Úradná zpráva z talianskeho bojišťa vydaná 5. júla.

Na kraji doberdovskej planiny bitka včera nezmenou prudkosťou zúrila ďalej.

Pred večerom útok dvoch talianskych divísií, urobený proti odsekom frontu od Polazza na juh, sme odrazili; ďalej na sever bitka ešte trvá.

Pri Woltschbachu a aj na území Krnu zas bezvýsledne útočil nepriateľ.

Na korutánskom a tyrolskom pohraničnom území je len kanónový boj.

Podmaršall Höfer,
námestník šéfa generálneho štábu.

V bitke pri Gorici zbili sme Talianov. — Strašná porážka štyroch talianskych sborov.

Úradná zpráva z talianskeho bojišťa vydaná 6. júla.

Boje na okolí Gorice, ktoré v posledné dni vždy väčších rozmerov nabývaly, včera následkom všeobecného útoku talianskej 3. armády, vyvinuly sa v bitku. Asi štyri armádne sbory nepriateľa, za mocnej podpory delostrelectva, postúpily proti nášmu frontu, siahajúcemu od gorického predmostia. *Úplne boly odrazené a utrpely strašné ztraty.* Vďaka vynikajúcim, v bojoch utúženým čatám našim, zvlášte nad každou pochvalou stojacej našej hrđinskej pechote, každá posicia nezmenene ostala v našej moci. Nezkatne a verne stoja na strážni naši hrđinovia na západnej hranici monarchie voči presile nepriateľa. Istá je im povdačnosť celého ľudu ich vlasti a na severe z víťazstva ku víťazstvu kráčajúcich armád.

Na prostrednej časti Isonza, na okolí Krna a na ostatných frontoch včera významnej udalosti sa nestalo.

Podmaršall Höfer,
námestník šéfa generálneho štábu.

Boje pvzdĺž Isonza 3. a 4. júla.

Z novinárskeho válečného stánu oznamujú: Počas bojov pozdĺž rieky Isonzo Taliani 3. júla znova začali prudko bombardovať vrch Krn, načo alpskí jágri pokúsili sa do predku sa predrať, naši ich ale odrazili. Aj útok viac nepriateľských bataillonov ďalej na juh sme odbili. Proti gorickému predmostiu nepriateľ otvoril prudkú kanonádu, proti comanskej planine Taliani 3. júla večer začali novšie a ešte prudšie nápady, ktoré uviedla veľmi silná kanonáda. Večer ale, do 10. hodiny,

nepriateľa sme už zahnali do doliny. Na výšinách nepriateľ nechal mnoho mŕtvol. 4. júla Taliani znova začali bombardovať comanskú planinu.

Pole smrti pred našimi posíciami pri Krne.

Úradná zpráva z talianskeho bojišťa vydaná 7. júla. Na gorickej bojovnej čiare teraz nastala obstojná tichosť. Po predvčerajšom víťazstve naše čaty musely odbiť ešte niekoľko slabých nočných útokov, ktoré nepriateľ urobil proti gorickému predmestiu a proti našim posíciám na planinách. Včera nepriateľ znova začal prudkú kanónovú palbu, za ktorou v noci zase nasledovali marné napredovania slabších síl.

Talianski letúni na Triest hodili bomby, bez toho, že by boli zapríčinili značnú škodu.

Na okolí Krnu nepriateľ znova napadol jeden štíf brala, proti ktorému už aj predtým napínal svoje sily. Statní obranci, ako vždy, nápad odrazili.

Pred našimi posíciami rozprestiera sa pole smrti.

Podmaršall Höfer,
námestník šéfa generálneho štábu.

Pri Gorici znova odrazené útoky Talianov.

Úradná zpráva z talianskeho bojišťa vydaná 8. júla.

Na okolí Gorice Taliani včera zase urobili proti nám jednotlivé útoky. Proti gorickému predmestiu poslali do boja aj mobilných zemebrancov. *Naše čaty všetky útoky nepriateľa, ako vždy, odbily.* Na prostrednom odseku Isonsova a na okolí Krnu je ticho.

Na korutánskom a tyrolskom pohraničnom území bol len kanónový boj.

Podmaršall Höfer,
námestník šéfa generálneho štábu.

Potopili sme taliansky obrnený križiak.

Úradná zpráva z talianskeho bojišťa vydaná 8. júla.

Jedna z našich podmorských lodí 7. júla rano jeden taliansky obrnený križiak typu Amalfi na severnej Adrii potopila.

Podmaršall Höfer,
námestník šéfa generálneho štábu.

Talianský obrnený križiak «Amalfi» pustili na vodu roku 1908. Vytisknul 14.000 tún vody, za hodinu prekonal 23,6 morských míľ cesty. Ozbrojený bol štyrmi 25,4 cm., osem 19, šesťnásť 7,6 cm. a dvoma 4,7 cm. kanónmi. Mužstvo križiaka počítalo 684.

Vojna proti Rusom.

Krasnik a Jozefov v našej moci.

Úradná zpráva z ruského bojišťa vydaná 2. júla.

Spojenecké čaty Linsingenovej armády, vo viacdňovej rozhodnej bitke, vyhnali Rusov z ich od Firje-lova na dol zaujatej, veľmi pevnej posície pri Gnilej Lipe. Nepriateľ, ktorý uteká vo východnom smere a

ktorého prenasledujeme na celom fronte armády, zas utrpel ťažké ztráty. V týchto bojoch zajali sme 7765 Rusov a ukoristili sme 18 strojových pušiek. Odtiaľto na sever boje ešte trvajú. Pri Dnjestri nestalo sa významnejšej udalosti.

V Ruskom Poľsku spojenecké čaty medzi Vislou a Bugom, pozdĺž potoka Por a Višnice, stoja v boji s veľkými ruskými silami. Všade naše armády napádajú.

Od Visly na západ naše čaty napadly posície nepriateľa pri Tarlove. Popoludní o 5. hodine útokom sme zaujali jeden oporný bod od obce na sever. Vo večerných hodinách ostatná časť útočiaceho frontu prebila sa po dialku útočenia a v noci vtrhla do ruskej posície. Nepriateľ o zlom-krk reteriroval. Počas prenasledovania zaujali sme Jozefov pri Visle. Rusov vyhnali sme z ich posícií od Sienna na juhozápad, medzičím padlo nám do rúk 700 ruských vojakov.

Podmaršall Höfer,
námestník šéfa generálneho štábu.

Víťazné napredovanie spojeneckých čiat.

Úradná zpráva z ruského bojišťa vydaná 3. júla.

Spojenecké čaty vo východnej Haliči, prenasledujú nepriateľa od obce Halič na východ, cez Narajovku napredujú a odtiaľto ďalej na sever so zďarom napádajú výšiny od Jančyna na východ.

Pri Bugu polozenie je nezmenené.

Medzi Vislou a Bugom spojenecké čaty za prudkého boja ustavične napredujú. Starú Zamosč zaujaly útokom. Odtiaľto na západ Rusov sme všade odohnali za nižinu potoka Por, ktorý je v našej moci. Priechod cez potok vybojovali sme na viac miestach.

Na východ od Krasnika, o ktorý ešte bojujeme, zaujali sme Studzianky. Práve tak útokom zaujali sme od Krasnika na západ ležiacu obec Višnicu. Nepriateľa z južného brehu potoka Višnice aj tu sme všade odrazili a aj od potoka na sever už vyhnali z niekoľko jeho posícií.

Pri potoku Por a pri Krasniku včera zajali sme 3800 Rusov a ukoristili sme 3 strojové pušky.

Od Visly na západ bol kanónový boj.

Podmaršall Höfer,
námestník šéfa generálneho štábu.

Bitka pri Krasniku.

Úradná zpráva z ruského bojišťa vydaná 4. júla.

Rusov, ktorí včera vo východnej Haliči medzi Narajenkou a Zlotou Lipou, ako aj odtiaľto na sever, s veľkými silami vyvinuli odpor, napadly spojenecké čaty a po viac hodín trvajúcej bitke na celom fronte zahrnaly späť ku Zlotej Lipe.

Zajali sme 3000 Rusov a ukoristili sme viac strojových pušiek.

Aj na okolí obcí Przemyslany a Gliniany nepriateľ cúva na východ.

Pozdĺž Buga polozenie sa nezmenilo.

V Ruskom Poľsku na viac odsekoch frontu strhla

sa prudká bitka, pretože Rusi, vrhnúť do boja posily, prešli do protiútok. Všetky tieto pokusy, ktorých cieľom bolo zpätzaujať utratené územie, úplne sa zmarily. Jedon náš armádny sbor sám krvave odrazil päť útokov nepriateľa.

Pozdĺž potoka Por a Višnice ďalej bojujeme.

Na dvoch stranách Studzianky naše čaty na viac-kilometrovom fronte vnikly do hlavnej posície nepriateľa a za jeho ťažkých ztrát ho odohnaly.

Medzitým zajali sme vyše tisíc Rusov, ukoristili sme 3 strojové pušky a 3 kanóny.

Od Krasnika na sever vypínajúce sa výšiny v ťažkom boji sme zaujali.

Podmaršall Höfer,
námestník šéfa generálneho štábu.

Zdarné prenasledovanie Rusov. 8000 zajatcov.

Úradná zpráva z ruského bojišťa vydaná 5. júla.

Vo východnej Haliči spojenecké čaty Linsingenevej armády, po dvojtýždňovom víťaznom boji, počas prenasledovania prišli ku Zlotej Lipe, ktorej západný breh očistili od nepriateľa.

Na odseku Kamionka Strumilova—Krasne s ruskými vojmami ešte bojujeme.

Pri Krylove nepriateľ vyprázdnil západný breh Buga a obec Krylov vypálil.

Na oboch brehoch horného Wieprza bojujeme ďalej. Spojenecké čaty vyhnaly nepriateľa z jeho, od potoka Por na sever, zaujatých posícií a postúpily ku Plonke.

Ďalej na západ armáda Jozefa Ferdinanda ruský front na oboch bokoch Krasnika, vo viacdňovej bitke prelomila, Rusov s veľkou ich ztrátou zahnila na sever a v tejto bitke **zajala 21 dôstojníkov a 8000 obecných vojakov, ukoristila 6 kanónov, 6 strojových pušiek a 6 vozov streliva.**

Od Visly na západ polohenie je nezmenené.

Podmaršall Höfer,
námestník šéfa generálneho štábu.

Následky nášeho víťazstva pri Krasniku. 11.500 zajatcov.

Úradná zpráva, vydaná 6. júla.

Rusi, ktorých armáda arcikniežaťa Jozefa Ferdinanda v druhej bitke pri Krasniku odrazila, súvajú v severovýchodnom smere. Armáda arcikniežaťa po vydatom prelomení, za nových výsledných bojov *ďalej napreduje* a včera zaujala okolie Grielceva a výšiny od Višnice na sever sa vypínajúce. Pod tlakom tohto napredovania nepriateľ aj pozdĺž Wieprza utiahol sa za Tarnogoru. V týchto bojoch nadobudnutá válečná korisť **porásla na 41 dôstojníkov 11.500 hláv obecných vojakov a 17 strojových pušiek.**

Pozdĺž Buga a vo východnej Haliči všeobecné polohenie je nezmenené.

Pri Zlotej Lipe a Dnjestri je ticho.

Podmaršall Höfer,
námestník šéfa generálneho štábu.

Na ruskom území napredujeme.

Úradná zpráva z ruského bojišťa vydaná 7. júla.

Na fronte armády arcikniežaťa Jozefa Ferdinanda bitka trvá ďalej. Príslé ruské posily, ktoré na viac miestach útočily, *za veľkých ich ztrát sme odbili.* Počet zajatcov zas porástol.

Pozdĺž Buga a vo východnej Haliči polohenie je nezmenené.

V bojoch, svedených pozdĺž dolnej Zlotej Lipy *od 3. do 5. júla, zajali sme 3850 Rusov.*

Podmaršall Höfer,
námestník šéfa generálneho štábu.

Vilhelm, nemecký cisár, Košiciam.

Uh. Telegrafickej Kancellárii oznamujú z Košíc: Z príležitosti hrđinského zpätzaujatia Lembergu, mesto Košice Vilhelmovi, cisárovi nemeckému, poslalo holdujúci telegramm, na ktorý cestou ríšskeho konsulátu prišla nasledovná odpoveď:

Blanár mešťanostovi. Košice. Jeho veličenstvo nemecký cisár, mešťanov Košíc, Velkomožnosťou Vašou sprostredkované blahoželanie s úprimnou radosťou ráčil vziať v známosť a v záväť zo srdca opakuje blahoželanie, aby slávnym armádam spojeneckým a medzi tymito zvláste, jeho veličenstva hrđinským regimentom košickým, čím skorej dané bolo, nad spoločným nepriateľom dosiahnuť úplného víťazstva. Jeho veličenstvo ľudu mesta Košíc, za osvedčenie verného spojeneckého pomeru vyslovuje najvyššie vďaky. *Fürstenberg.*

Ruská presila nad Krasnikom.

Úradná zpráva z ruského bojišťa vydaná 8. júla.

V Ruskom poľsku od Visly na východ bitka trvá ďalej. Početné prudké útoky Rusov sme krvave odbili. Pred nepriateľskou presilou, ktorá cieľom Moyti a Lublina do boja hodená začala protiútok, naše čaty na oboch stranách umelej hradskej odtiahli sme na výšiny od Krasnika na sever sa vypínajúce.

Od Visly na západ útokom zaujali sme niekoľko predných ruských posícií.

Pozdĺž Buga vo východnej Haliči všeobecné polohenie je nezmenené. Pri Zlotej Lipe pokus napredovania nepriateľa sme odrazili.

Podmaršall Höfer,
námestník šéfa generálneho štábu

Nemecko-ruská vojna.

Víťazné prenasledovanie a porážky Rusov.

Úradná zpráva hlavného válečného štábu nemeckého o udalostach juhovýchodného bojišťa vydaná 1. júla.

Čaty generála Linsingena včera v rozhorčenom boji útokom zaujali od Gnilej Lipy na východ medzi Kunieze a Lučynce a od Rohatina na sever nacho-

Z haličského bojišta: Po bombardovaní tarnovskej železničnej stanice skrze Rusov.

diacu sa posíciu Rusov, zajali 3 dôstojníkov a 2328 vojakov a ukoristili 5 strojových pušiek.

Rakúsko-uhorské čaty aj od Lembergu na východ vnikly do nepriateľskej posície.

Armády generála Mackensena, medzi Bugom a Vislou aj ďalej napredujú. Rusi po húževnatom boji miestami aj od Visly na západ reterirujú.

Spojenecké čaty na oboch brehoch Kamienny tiahnu za nimi.

Celá válečná korisť v mesiaci júni pod vedením generála Linsingena, maršalla Mackensena a generála Woyrscha bojujúcich spojeneckých čiat činí: 409 dôstojníkov, 140.650 hláv mužstva, 80 kanónov a 268 strojových pušiek.

O východnom bojišti hlavný válečný stán nemecký 1. júla vydal nasledovnú úradnú zprávu.

Položenie je nezmenené. Júnová korisť je nasledovná: 2 zástavy, 25.095 zajatcov, medzi týmito 125 dôstojníkov, 7 kanónov, 6 prístrojov na ukladanie mín, 52 strojových pušiek, 1 lietací stroj a okrem toho veľké množstvo válečného materiálu.

Ďalšie úspechy nemeckých čiat.

O udalostiach juhovýchodného bojišta hlavný válečný stán nemecký 1. júla vydal nasledovnú úradnú zprávu:

Ponevác sme útokom zaujali aj výšiny vypínajúce sa od Kurostovic na východ, od obce Haliče na sever, Rusov sme prinútili, aby na okolí začínajúcom sa pri Mariampole a siahajúcom po územie od Firlejova na sever utiahli sa z celej svojej čiary. Generál Linsingen prenasleduje zbitého nepriateľa. Korisť do včera večera vzriastla na 7765 zajatcov (medzi nimi 11 dôstojníkov) a na 18 strojových pušiek.

Armády generála Mackensena, nepriateľa od Zamosča na západ za trvanlivých bojov odtiskly za potoky Labunka a Por a tieto s jednotlivými časťami už aj prekročili. Ďalej na západ prišli sme už po nepriateľskú posíciu, na čiare Turobin—Krasnik—Jozefov

(pri Visle). Pri Stroze a Krasniku predné posície a aj tieto obce ešte včera sme zaujali.

Od Visly na západ Rusi pod tlakom nášho útoku prinútení boli vyprázdniť posície, ktoré tvoria predmostie pri Tarlove.

Južný breh Kamienny očistili sme od nepriateľa.

Čaty generálobersta Woyrscha v zdarných bojoch, Rusov vyhnali z ich posícií až po okolie ležiace od Sienna na východ, taktiež aj pri Ilze a z tejto príležitosti z gardového armádneho sboru zajali 720 ľudí.

O udalostiach východného bojišta hlavný válečný stán nemecký 2. júla vydal nasledovnú úradnú zprávu:

Od Kalvarije na juhovýchod, po prudkom zápase, nepriateľovi vzali sme jednu vrchovú posíciu. Z tejto príležitosti zajali sme 600 Rusov.

Neustále cúvanie Rusov. — Napredovanie nemeckých čiat.

Hlavný válečný stán nemecký 3. júla o udalostiach na juhovýchodnom bojišti vydal nasledovnú úradnú zprávu:

Od Dnjestra na sever naše čaty v prenasledujúcom boji cez čiaru Mariampol—Narajov-Miasto napredujú proti odseku Zlotej Lipy. Ku rieke Bug od Kamionky Strumilovej na dol, prišli na mnohých miestach po územie pod Krylovom a medzi Bugom a Vislou aj v severnom smere žive napredujú. Dolina Lubanky a Pora, ačkoľvek sa nepriateľ na jednotlivých miestach pokúsil ešte o húževnatý odpor, je už v našej moci.

Nemecké čaty medzi Krasnikom a vtokom Višnice, aj na severnom brehu odseku Višnice získali priestor. Medzi ľavým brehom Visly a Pilicou polozenie je vo všeobecnosti nezmenené. Protiútok Rusov od Radoma na juhozápad sme odrazili.

Hlavný válečný stán nemecký o udalostiach na juhovýchodnom bojišti 4. júla vydal nasledovnú úradnú zprávu:

Armáda generála Linsingena celou silou pokračuje v prenasledovaní nepriateľa v smere Zlotej Lipy. Zajali sme 3000 Rusov. Nepriateľ pod tlakom prenasledovateľov cúva zo svojich posícií zaujatých od Narajov-Miasta, po územie od Przemyslian na sever. Od Kamionky po Krylov pri Bugu polozenie je nezmenené.

Armády maršalla Mackensena napredujú. Medzi Vislou a Pilicou významnej udalosti sa nestalo.

Porážky ruských čiat.

O udalostiach juhovýchodného bojišta hlavný válečný stán nemecký 5. júla vydal nasledovnú úradnú zprávu:

Pod vedením generála Linsingena stojace spojenecké čaty na celom svojom fronte prišli ku Zlotej Lipe. Západný breh rieky očistili od Rusov. Výkony armády sú mimoriadne. V bitke temer 14 hodín trvajúcej, voči silnej nepriateľskej posícií vynútila priechod cez Dnjester a porazeného nepriateľa z posície na posíciu hnala pred sebou.

Na odseku Buga nepriateľ dnes v noci vyprázdnil

krilovské predmostie. Medzi Bugom a Vislou Rusov večera sme znova vybili z ich posícií pri Plonke—Torbine, od potoka Por na sever a pri Tarnovske—Krasniku.

Úspechy nemeckých čiat v okolí Suvalki—Kalvarija.

O udalostach východného bojišťa hlavný válečný stán nemecký 6. júla vydal nasledovnú úradnú zprávu:

Dnes večer ráno, od Biale—Blotova na juhovýchod ležiacu, veľmi opevnenú horu, od cesty Šuvalki—Kalvarija na západ, útokom sme zaujali, medzičím sme zajali asi 500 Rusov.

Zdarné prenasledovanie cúvajucich Rusov.

O juhovýchodnom bojišti hlavný válečný stán nemecký 7. júla vydal nasledovnú úradnú zprávu.

Od horného toku Visly sme hodne pokročili. Od Visly na východ niet väčšej premeny.

Medzi prenasledovaním nepriateľa v smere Zlotej Lipy, od 3. do 5. júla zajali sme 3850 Rusov.

O udalostach východného bojišťa hlavný válečný stán nemecký 7. júla vydal nasledovnú úradnú zprávu:

Počet, od Biale—Blatova na juh, zajatých vzrástol na sedem dôstojníkov a okruhlým počtom na 800 mužov. Krem toho do našej moci dostalo sa sedem strojových pušiek a bohaté vystrojený pionírsky tábor.

V Poľsku od Visly na juh, od Dohovadky na východ (južne od Borzymova) zaujali sme výšinu č. 95. *Ztrata Rusov je veľmi značná.* Ukoristili sme 10 strojových pušiek, 1 revolverový kanón a mnoho pušiek.

Ďalej na sever pri Visle napredovanie Rusov sme odbili.

Vojna Nemcov proti Francúzom a Angličanom.

Zmarené útoky Francúzov.

Hlavný válečný stán nemecký o udalostach bojišťa proti Francúzom a Angličanom 1. júla vydal nasledovnú úradnú zprávu:

Od Arrasa na sever zápas o zákopy za trvanlivých delostreleckých bojov pre nás prajne trvá. V Champagne, od Reimsu na juhovýchod, Francúzi bezvýsledne útočili.

Na výšinách pri Maase a vo Vogézoch bol len živý delostrelecký boj.

Nepriateľskí letúni na Zeebrügge a Brügge hodili bomby bez toho, že by boli z vojenského ohľadu škodu spôsobili.

Veľký úspech Nemcov na francúzskom bojišti.

O udalostach bojišťa proti Francúzom a Angličanom hlavný válečný stán nemecký 2. júla vydal nasledovnú úradnú zprávu:

Nočný útok, urobený proti našim posíciám od Souchez na východ, sme odrazili.

V západnej časti Argonn jednotlivé časte armády jeho cis. a kráľ. výsosti dediča trónu docielily pekný

zdar: württembergské a elsasko-lotharingské čaty od Four le Paris na severozápad útokom zaujaly zákopy a oporné body nepriateľa v šírke troch kilometrov a v hĺbke 200—300 metrov; zajaly 25 dôstojníkov a 1710 hláv mužstva, ukoristily 18 strojových pušiek, 40 prístrojov na metanie mín a jeden revolverový kanón. Ztraty Francúzov sú značné,

Vo Vogézoch na Hilsenfirste zaujali sme dve pevnostné diela. Pokus nepriateľa o ich zpätzauzatie sme zmarili. Tu traja dôstojníci a 149 vojakov padlo do nášho zajatia.

Nezdar štvrtej francúzskej offensívy.

Genf, 3. júla. Francúzske a anglické časopisy otvorene píšú, že od Arrasa na sever útoky spojencov prestaly a od niekoľko dní Nemci mimoriadne prudko útočia. Tým zábavnejšie je, že hocikolko francúzskych a anglických časopisov hlása večné víťazstvá spojencov pri Arrasi, kdežto skutočnosťou je, že Francúzi a Angličania marne prelievali za týždne tolko krvi, lebo štvrtá offensíva Joffreva zlyhala.

Porážky Francúzov a Angličanov.

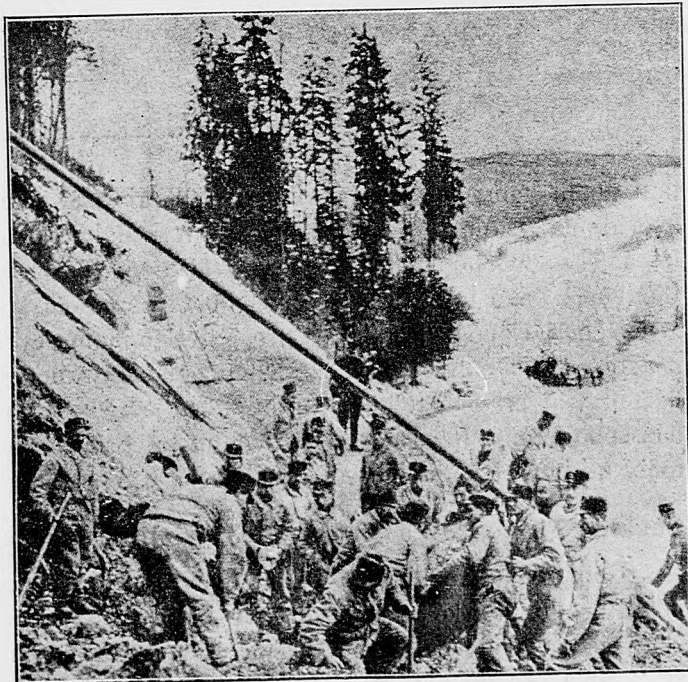
Hlavný válečný stán nemecký o udalostach bojišťa proti Francúzom a Angličanom 3. júla vydal nasledovnú úradnú zprávu:

Francúzi v noci napadli naše posície od Souchez na severozápad. Útok sme odrazili.

Proti Les Eparges zmaril sa jeden, hádzaním ručných granátov a dusivé plyny rozširujúcimi bombami pripravený útok.

Predvčerom na Hilsenfirstene zaujaté pevnostné diela večera zase sa dostaly do rúk nepriateľa.

Ďalšie úspechy nemeckých čiat, hlavný válečný stán 4. júla oznámil nasledovnou zprávou:

Na talianskej hranici: Taliani robia si cestu na strmý vrch.

V Argonnách naše čaty pokračovali v napádaní. Korist' vzrástla. V prvé dni júla zajali sme 2556 vojakov, medzi nimi 37 dôstojníkov, ukoristili sme 25 strojových pušiek, 72 prístrojov na hádzanie mín a jeden revolverový kanón.

Na výšinách pri Maase nepriateľ napriek každému svojmu nezdaru štyrikrát sa pokúsil zpätzaujať svoje pri Les Eparges utratené posície. Jeho útoky sme ľahkým spôsobom odrazili.

Od Regnieville na severozápad posície Francúzov v šírke 600 metrov sme zaujali a od Feyron-Haye na severozápad vzali sme nepriateľovi jednu časť hory.

Naši letúni včera usilovne pracovali. Nemeckí le-

Výčitky Anglicku.

Berlínský «Deutsche Tageszeitung» oznamuje z Amsterdamu: Od istého času tu vychodiaci z Le Havre inšpirovaný časopis «Echo Belgique» prudko napáda Anglicko, lebo neposiela dostatočnú vojenskú silu na kontinent. Časopis vyhlasuje, že nateraz na 20 v boji stojacich Francúzov a Belgičanov pripadne len jeden Angličan.

Krestania katolíci, organizujte Kato- lícku Ludovú Jednotu!

Obyvateľstvo Lembergu shrňa sa ku privítaniu našich čiat.

túni hodili bomby na pevnosť Landguard pri Harwichu, ako aj na jednu flotillu anglických torpedoborcov a napadli opevnené mesto Nancy, železničnú osadu v Domboole, ako aj záverečnú pevnosť miremontskú. Jeden horiaci anglický lietací stroj od Gentu na sever spadol na hollandskej hranici. Jeden nemecký válečný lietací stroj pri Schluchte prinútil sletieť jedného francúzskeho letúna. Nepriateľ hodil bombu na Brügge bez toho, že by bol zapríčinil vojenskú škodu.

Cúvanie Francúzov a Angličanov pri Dixmuidene.

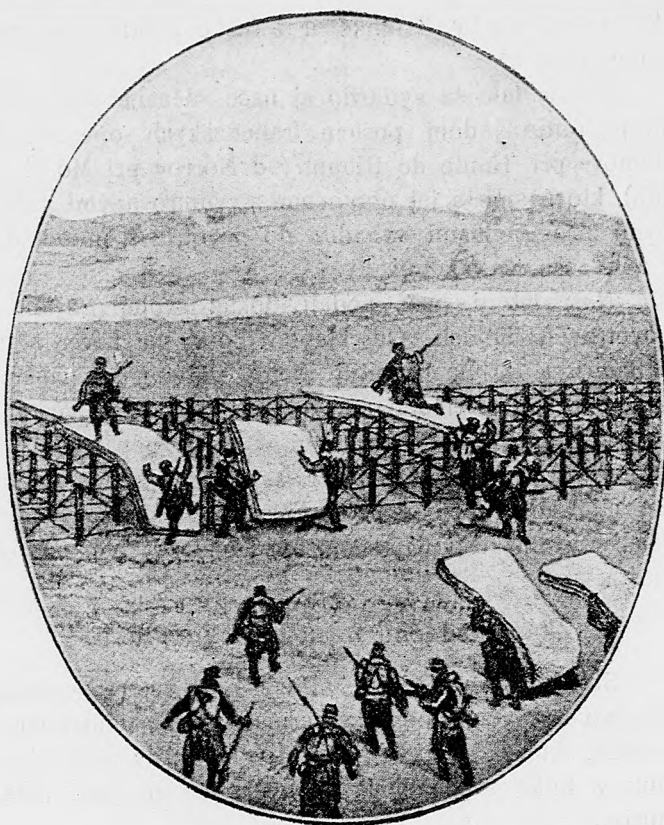
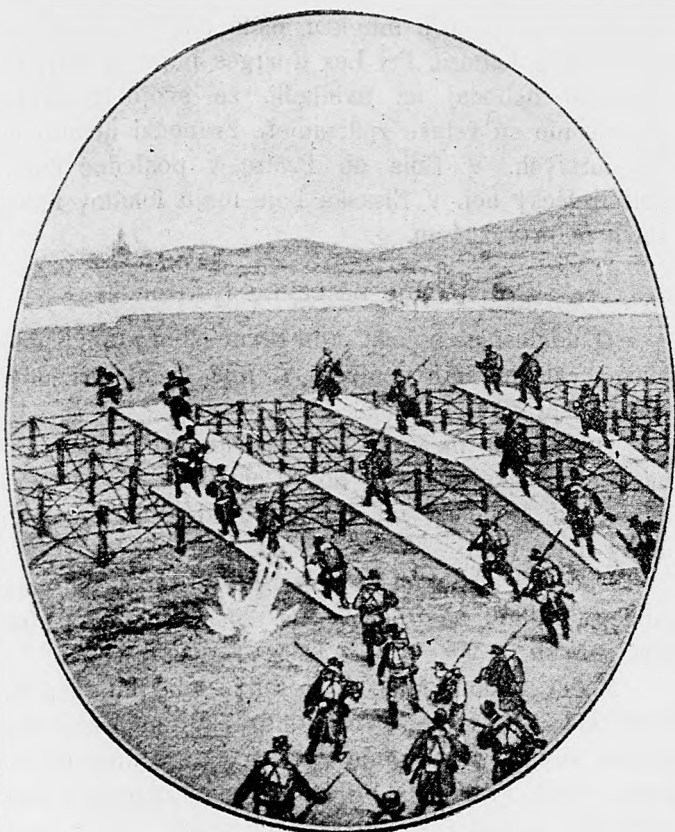
Genf, 5. júla. Na okolí Dixmuidena 1. júla všetky dôležité nepriateľské posície za viac hodín boli vystavené palbe Nemcov, čoho následok javil sa v tom, že 2. júla Angličania a Francúzi na veľkom priestore cúvli.

Nová porážka Francúzov a Angličanov.

O udalostach bojišťa proti Francúzom a Angličanom hlavný válečný stán nemecký 5. júla vydal nasledovnú úradnú zprávu:

Jeden útok Angličanov od Yperna na sever pozdĺž pilkenskej cesty, ako aj jedno napredovanie Francúzov proti Souchez sme krvave odrazili.

Na oboch bokoch Croix des Carmes (na zapadnom kraji Bois des Prêtre) naše čaty včera v šírke asi 1500 metrov urobili útok proti posícii nepriateľa a cez labyrint zákop na 400 metrov predraly sa napred. Zúfale brániaci sa Francúzi prinútení boli za ťažkých svojich ztrát zákopu za zákopou vyprázdniť, medzi čím nechali v našich rukách 1000 neranených zajatcov, medzi nimi štáb jedného bataillona, 2 poľné kanóny,

Nemeckí vojaci po deskách a matracoch idú cez drótené prekážky.

V Tripolisi Senussi dobijajú pevnosť Talianov.

4 strojové pušky, 3 ľahké a 4 ťažké prístroje na metanie mín.

Práve tak sa vydarilo aj naše súčasne prevedené prepadnutie jednej posície francúzskych opevnených domov pri Haute de Rioupt (od Norroy pri Mosel na juh), ktorú sme s jej obrancami s vymurovanými válečnými prostriedkami vyhodili do povetria a potom dľa plánu zase vyprázdni.

Naši letúni opäť podali dôkaz svojej prevahe v povetných bojoch. Od Manonvillera na sever a na západ 1. a 2. júla prinútili rýchle sletieť jeden francúzsky lietací stroj. Jeden nemecký válečný letúň včera a predvčerom zdarne odstránil útok troch nepriateľských letúňov. Z príležitosti vo včerajšej zpráve spomenutého nepriateľského útoku v povetří na Brügge hodené bomby spadly v blízkosti najcennejších umeleckých pamiatok mesta.

Zkaza jedného francúzskeho pluku.

Stockholm, 6. júla. «Dagens Nyheter» prináša list jedného vo francúzskej armáde slúžiaceho dobrovoľníka, ktorý píše, že jeho 4200 mužov počítajúci pluk v bitke svedenej 9. júna pri Arrasi utralil 3400 mužov.

Stále nezdary Francúzov a Angličanov.

O nezdaroch Francúzov a Angličanov hlavný válečný stán nemecký 6. júla vydal nasledovnú úradnú zprávu:

V noci pri Les Eparges odrazili sme dva francúzske útoky.

Korist nášho v Bois de Prêtre docieleného zdaru rozmnožila sa o jeden poľný kanón a tri strojové pušky. Krem toho dostal sa nám do rúk jeden pionírsky sklad s veľkým množstvom materiálu.

Naši letúni napadli lietadlište v Corieux od Epinalu na východ a vo Vogézoch francúzsky tabor na Breitfirste od Krüta na východ.

Nezdar anglicko-francúzskej ofensívy.

Na nemeckom hlavnom válečnom stáne meškajúci zpravodajca «Neues Wiener Tagblatt»-u oznamuje svojmu časopisu: Na západnom fronte započatá ofensíva Angličanov a Francúzov zase sa zlomila a po zmarených operáciách už kolujú chýry, že Angličania v západnej Flandrii chystajú sa znova grupirovať svoje čaty, taktiež že maršall French odstúpi. Menšie boje pechoty, ktoré kde-tu začnú cieľom znepokojovania Nemcov, nemožno vážne brať. Napredovania Francúzov proti Souchez a proti výšine Loretto, kde Nemci v posledné dni utratené menšie posície znova zaujali, v palbe opovrhovaním smrti bojujúcich Nemcov sa ztroskotaly. Boje posledných dní obmedzovaly sa zväčša na delostreľbu. Tak od Yperna na severozápad, pri Arrasi, v Argonnskej hore a na výšinách pri Maase. Získanie priestoru v Argonnách Nemcom prinieslo výsledok, že jedna cesta, po ktorej možno dovážať do

Verduna potravu a municiu, padá už do kruhu palby nemeckých batterií. Pri Les Eparges boje utíchly, lebo Francúzi nebudaj už nahliadli, že svoje tu utratené posície nie sú vstave zpätzaujať. Francúzi utratili viac sto mrtvých. V Bois de Prêtre v posledné dni bol delostrelecký boj. V Elsasku boje majú lokálny náter a sotva majú významu.

Živé boje na celom fronte.

O udalostach bojišťa proti Francúzom a Angličanom hlavný válečný stán nemecký 7. júla vydal nasledovnú úradnú zprávu:

Od Yperna na sever anglické čaty vnikly do jednej našej streleckej zákopy, do večera sme ich zase odohnali. Od Souchez na západ odbili sme dva nočné útoky nepriateľa.

Medzi strelbou na nepriateľské, v Arrasi shromažďujúce sa čaty, mesto sa chytilo. Stolný chrám padol v obeť požiaru.

Medzi riekami Maas a Mosel je čulá bojovná činnosť. Od Les Eparges na juhozápad nepriateľ ďalej napína sily, aby zpätzaujal posície, ktoré sme mu nedávno vzali. Francúzi z príležitosti svojho prvého útoku prišli do jednej časte našej ochrannej čiary; našim protiútokom, vyjmúc 100 metrov časte, zákopy sme zpätzaujali. Nepriateľ zanechal jednu strojovú pušku. Dve novšie napredovania nepriateľa, ako aj jeho proti Tranchée urobený útok sa úplne zmarily.

Medzi Ailly a Apremont na polceste my sme napádali. Zaujali sme posíciu nepriateľa v šírke 1500 metrov a medzitým zajali sme 300 Francúzov.

Pri Croix des Carmes (v Bois de Prêtre) stal sa dnes v noci očakávaný nepriateľský útok. Nepriateľa sme odohnali.

Na Sudele (vo Vogézoch) útokom sme zaujali časť jednej nepriateľskej zákopy, ktorú sme pre obranné ciele nepriateľa urobili neupotrebitelnou.

V Champagne, od Suippezu na juhozápad naši letúni zdarne bombardovali jeden tabor nepriateľských čiat.

Vojna Turecka proti Rusom, Francúzom a Angličanom.

Veľká ztrata Francúzov a Angličanov pri Dardanellách.

Genf, 2. júla. Ztraty Francúzov a Angličanov pri nevydarených útokoch svedených dňa 27. a 28. júna v blízkosti Sed il Bahru a Ari Burnu — dľa jednej athénskej súkromnej zprávy — sú práve také veľké, aké boli spojenci pred ôsmymi dňami utrpeli. Hlavný veliteľ Hamilton znova pýtal značné posily.

Z parížskych a londýnskych zpráv vysvitá, že Anglicko a Francúzsko napínajú všetku svoju silu, aby Taliansko primaly ku zúčastneniu sa akcie proti Dardanellám. Taliansko dosiaľ vedelo odporovať, ale vzhľadom na vyhrážanie sa Anglicka konečne predsa bude prinútené popustiť.

Kölnische Zeitung» oznamuje zo Sofie : Dľa talianskych chýrov jedna časť talianskej flotty a údajne 40.000 chlapov suchozemného vojska zúčastní sa v akcii spojencov proti Dardanellám. V Sofii z tohto čerpajú náhľad, že pri Dardanellách položenie pre spojeneckú flottu nie je prajné.

Uspechy Turkov.

Hlavný válečný stán turecký 1. júla vydal nasledovnú úradnú zprávu :

Pri Ari Burne nepriateľa, ktorý 28. júna ani napriek svojim obnoveným, proti nášmu ľavému krídlu urobeným útokom nevedel úspechy docieľiť, zahnali sme do jeho predošlých pozícií. Na území, ktoré sme mohli prehliadnuť, nepriateľ zanechal 750 mrtvých a utratil početných zajatcov, medzi nimi jedného dôstojníka. Pri Sed il Bahre nepriateľ časom obnovuje svoje útoky proti nášmu pravému krídlu, v ktorých utrpí ztraty.

Na ostatných frontoch nestala sa žiadna významnejšia udalosť.

Ztraty Angličanov pri Dardanellách.

Londýnska Reuterova agencia oznamuje : V nižšej snemovni Asquith vyhlásil, že ztrata britskej morskej sily pri Dardanellách na suchu a na vode do 31. mája bola nasledovná : Dôstojníci : 496 mrtvých, 1134 ranených, 92 zmizlých ; mužstvo 6927 mrtvých, 23.542 ranených, 6745 zmizlých.

Uspechy Turkov — nezdary Francúzov a Angličanov.

Hlavný válečný stán turecký 2. júla vydal nasledovnú úradnú zprávu :

Na kaukazskom fronte, na pohraničnom území boje majú pre nás prajný priebeh. Nepriateľ v posledných, na pravom krídle svedených bojoch nechal na bojišti viac ako 600 mrtvých, medzi nimi 7 dôstojníkov. Krem toho zajali sme dvoch dôstojníkov, jeden z nich bol veliteľom bataillona, a značný počet vojakov.

Na fronte pri Dardanellách 29. júna na odseku od Ari Burnu na sever bol delostrelecký boj. Na odseku od Sed il Bahru na juh boj trval celý deň. Nepriateľ, ktorý chcel naše pravé krídlo obkolesiť, pod ochranou neprestajnej prudkej delostrelby, započal útok. Protiútokom sme jeho plán zmarili. V noci na 30. júna sme na odseku ležiacom severne od Ari Burnu krvave odrazili útoky nepriateľa na šiance v našom centre. Vojsko na našom pravom krídle prešlo ku protiútoku a zaujalo dve jedna za druhou ležiace čiary nepriateľských zákop. Tej istej noci na odseku od Sed il Bahru na juh začalo naše vojsko útočiť na nepriateľské ľavé krídlo. V bitke, ktorá trvala celú noc, naše vojsko na viac miestach vniklo do nepriateľských šiancov, z čoho sa vyvinul krutý boj chlap proti chlapovi. Boj utíchnuť len na úsvite. Na odseku od Sed il Bahru na juh 30. júna trval boj od 7. hod. rano do

12. hod. poludnia. Tento boj, ktorý naše vojsko sviedlo na oboch krídlach, mal pre nás veľmi prajný priebeh.

Naše anatolské batterie, ktoré sa s úspechom zúčastnily v bojoch na južnom odseku, účinnive páľily na nepriateľský tábor a delostrelecké pozície. Jeden náš letúň hodil na Sed il Bahr bomby.

Z ostatných bojišť niet čo významnejšieho oznámiť.

Hlavný válečný stán turecký 3. júla vydal nasledovnú úradnú zprávu :

Na fronte Dardanell 30. júna a 1. júla pri Ari Burnu nestalo sa žiadnej významnej udalosti. Tri veľké nepriateľské lode, ktoré tade chodily s parnými člmi a inými menšími loďami, ustavične vozily ranených. Ačkoľvek tieto lode, ktoré ranených viezly na veľké lode, nemaly odznaky nemocničných lodí, predsa sme nepálili na ne.

Od Sed il Bahru na juh nepriateľské útoky, ktoré sa po trojdňových veľkých prípravách započaly, naše húževnate odporujúce čaty úplne odrazily. Nepriateľ po novšej značnej ztrате ušiel do svojich starých pozícií.

V noci na 1. júla na pravom a ľavom krídle tohto odseku ďalej sa viedol nepatrný boj o strelecké zákopy. 1. júla večer naše ku morským užinám napred potisknuté batterie spustily prekvapujúcu palbu na nepriateľský tábor, týmto docielily veľký účinok a jednu nepriateľskú batterie utišily. Krem toho jedon náš výstrel zničil jedon nepriateľský mažiar, spustošil početných vojakov a veľké množstvo lichvy, ktorá bola v blízkosti.

Na ostatných frontoch nestala sa žiadna významnejšia udalosť.

Hlavný válečný stán turecký 3. júla vydal nasledovnú úradnú zprávu.:

Na fronte Dardanell pri Ari Burnu nestalo sa žiadnej významnej udalosti.

Pri Sed il Bahre nepriateľ premrhal mnoho streliava, aby prekazil naše prípravy ku napadnutiu jeho ľavého krídla. Nepriateľ však nedocielil žiadneho zdaru, lebo sa naše čaty napriek prudkej palbe sblížily ku streleckým zákopám nepriateľovým a z bezprostrednej blízkosti tvrdo stískaly nepriateľa. V centre je pomerne ticho. Na ľavom krídle s času na čas pechota a delostrelectvo strieľalo a z jednej zákopy do druhej hádzaly sa bomby.

Naše anatolské batterie započaly prudkú palbu na dopravné lode, ktoré pri Sed il Bahre chcely vyložiť na breh vojsko. Naša palba prinútila nepriateľa, aby odstúpil od svojich operácií a bez meškania s ťažkou ztratom sa vzdialil. Tie isté batterie s úspechom bombardovaly tábory nepriateľských čiat pri Sed il Bahre a Teke Burnu, ako aj tam stojace čaty a utišily jednu batterie mažiarov.

Nepriateľskí letúni bezvýsledne hádzali bomby na Jeni Šehir.

Na ostatných frontoch nestalo sa nič zvláštneho.

Turecká telegrafická agencia od 4. júla oznamuje :

Na fronte Dardanell, na severnej časti Ari Burnu bol boj pechoty a delostrelectva. Nepriateľ, ktorý upotrebuje dusivé plyny obsahujúce náboje, 2. t. m. strieľal také šrapnele, z ktorých po vybuchení vystupoval zelenkastý plyn. Na južnom odseku Sed il Bahru naše čaty pri napádaní nepriateľského ľavého krídla docielily dobré úspechy a bodákovým útokom vnikly do niektorých častí nepriateľských posícií. Naše pobrežné batterie 3. t. m. bombardovali nepriateľské delostrelectvo, pechoty a osadu letúňov v Sed il Bahre.

Na kaukazskom fronte tri pluky nepriateľskej jazdy v blízkosti našich hraníc pokúsily sa do chrbta napadnúť naše pravé krídlo, ale následkom zakročenia našej jazdy prinútené boli cúvnuť v tom smere, odkiaľ sa vyrútily napred.

Hlavný válečný stán turecký 4. júla vydal nasledovnú úradnú zprávu :

Na kaukazskom fronte našim pravým krídlom odrazenú nepriateľskú jazdu prenasledujeme.

Na fronte Dardanell 4. júla popoludní o 1/2 2. hod. jedna nemecká podmorská loď pred Sed il Bahrom potopila jednu veľkú dopravnú loď s dvoma komínami. Loď za 3 minúty utonula.

Pri severnej skupine nepriateľ v noci s 3. na 4. júla po živej palbe z pušiek proti nášmu pravému krídlu chcel potisknúť napred silné výskumné oddelenia, ktoré sme však odrazili.

Pri južnej skupine naše delostrelectvo 4. júla vyhodilo do povetria jeden sklad streliva, ďalej zapríčinilo oheň, ako aj výbuch pri niekoľkých nepriateľských batteriach a nepriateľských vojakov, ktorí pospiechali hasiť oheň, preriedilo.

Na fronte Iraku na okolí Bassorahu na rieke Eufrates vezené nepriateľské válečné sily naše čaty a naši dobrovoľníci prinútili k úteku. Nepriateľ zanechal vyše 60 mrtvol, medzi nimi jedného majóra a dvoch poddôstojníkov. Nepriateľ počas utekania vzal so sebou dve, ranenými úplne naložené lode. Ukristili sme mnoho zbrane a veľké množstvo streliva. Na takýto spôsob anglickú akciu na tomto okolí premenili sme v cúvanie, ktoré sa pod ochranou anglických delových lodí pozdĺž rieky previedlo.

Na ostatných frontoch významnej udalosti sa nestalo.

Potopený francúzsky poštový parník.

Jedna zpráva francúzskeho námorníckeho ministerstva prináša na verejnosť nasledovné : Francúzsku poštovú parolod «Carthage» v nedeľu pri predhorí Helles (pri Sed il Bahre) jedna podmorská loď potopila a potopila. 66 ľudí zachránili, 6 zmizlo.

Turecká úradná zpráva.

Hlavný válečný stán turecký 5. júla vydal nasledovnú úradnú zprávu :

Na pravom krídle nášho frontu na Kaukaze turecká

jazda po vážnom boji ďalej ženie na východ nepriateľskú jazdu. Predvčerom v jednej bitke zajali sme nepriateľských vojakov a ukristili sme válečný materiál.

Na fronte Dardanell polozenie je vo všeobecnosti nezmenené. Zvyčajný boj v zákopách stále trvá, zvlášte na našom pravom krídle, pri Sed il Bahre je prudký. Tento boj vedie sa pre nás prajne.

Naše anatolské batterie v nepriateľskom tábore pri Sed il Bahre zapríčinily výbuchy a ohne. Tureckí letúni dva razy hodili bomby na nepriateľské čaty.

Pred Ari Burnu jeden nepriateľský monitor, ktorý sa viditeľne utiahol za jednu nemocničnú loď, z kanónov strieľal na naše posície na suchu.

Na ostatných frontoch nestalo sa žiadnej zvláštnej udalosti.

Vojna na mori.

Činnosť nemeckých podmorských lodí.

Christiania, 2. júla. Dľa zprávy «Morgenbladet»-u jedna dronthjemska firma sdělila válečnej poisťujúcej spoločnosti, že 914 tónovú parolod «Marna», ktorá plávala do Leithu, jedna nemecká podmorská loď potopila. Parolod viezla drevo do Anglicka.

(Berlínska Wolffova agencia poznamenáva : Loď teda viezla do Anglicka pašovaný válečný tovar a jedna nemecká loď ju pristihla.)

Londýn, 2. júla. Ako «Lloyds» oznamuje z Tyne-moutha, norvégsku parolod «Gjesø» jedna nemecká podmorská loď predvčerom večer potopila. Mužstvo v Northshieri vyviezli na breh.

(Berlínska Wolffova agencia poznamenáva : Parolod viezla pašovaný tovar.)

Londýn, 2. júla. Parolod «Madi» predvčerom v prístave Dunmore East vyviezla na breh jednu časť mužstva parolode «Scottish Monarch». Loď, ktorá obsahovala 7500 tún a pochádzala z Glasgowa, predvečerom rano na 60 míľ od Queenstowna na juh jedna podmorská loď potopila. Nazdávajú sa, že aj ostatná časť mužstva sa zachránila.

Londýn, 2. júla. Norvégsku loďku «Kotka» predvčerom na 30 míľ od južného brehu krajiny potopili.

(Berlínska Wolffova agencia poznamenáva : Parolod zaiste viezla pašovaný tovar.)

Londýn, 3. júla. (Reuter.) Spoločnosť Lloyd oznamuje z irského Baltimore, že norvégsku loďku «Thistrebank», ktorá s nákladom pšenice bola na ceste z Bahia Blancy, predvčerom večer pri Fastnete potopili. Jednu časť mužstva odviezli na breh.

(Poznámka berlinskej Wolffovej agencie : Teda na lodi bol pašovaný tovar.)

Londýn, 3. júla. Dľa zprávy Reuterovej agencie anglickú poštovú parolod «Armenian» v blízkosti brehov Cornwallu jedna nemecká podmorská loď potopila. «Armenia» prišla z Newport-Newsu. Do Cardiffa prišli zachránenci rozprávajú, že podmorskú loď videli pri ostrovoch Scilly. Pokúsili sa

ujst, ale podmorská loď ich parolod chytro dohonila a viackrát vystrelila na ňu. Keď mužstvo vysadlo na čln, podmorská loď vystrelila dve torpedá a parolod potopila. Mužstvo počítalo 50 hláv, medzi nimi bolo 11 Amerikánov.

(Berlinská Wolffova agencia poznamenáva: Je zrejmé, že Reuterova agencia prečo spomína dôrazne tých 11 Amerikánov.)

Londýn, 3. júla. Anglický parník «Lomas» na ceste z Buenos-Airesa do Belfastu od ostrovov Scilly na 35 míľ na západ potopili. Na lodi bol morský náklad. Osobníctvo v Milforte vysadlo na breh.

Londýn, 5. júla. Anglickú parolod «Richmond» v kanáli potopili. Mužstvo parolode v Plymouthu vysadlo na breh.

Londýn, 5. júla. Belgickú parolod «Bodogna» pri ostrovoch Scilly nemecká podmorská loď potopila. 18 hláv počítajúce mužstvo vo Falmouthe vyložili na breh.

Londýn, 5. júla. Ako Reuterova agencia z Westhartlepoolu oznamuje, 3591 tónovú britskú parolod «Wellbury», ktorá s nákladom cukru bola na ceste z Kuby ku Queenstownu, jedna podmorská loď na Irskom brehu potopila. Mužstvo zachránili.

Londýn, 5. júla. Ako spoločnosť Lloyd oznamuje, 4656 tónovú britskú loď «Caucasian» a 4331 tónovú loď «Inglemoor» podmorská loď potopila. Mužstvo vo Falmouthe vyložili na breh.

Tá istá spoločnosť oznamuje, že parolod «L. C. Tower», ktorá bola na ceste z Tarrsborougha do Newporta, nemecká podmorská loď potopila. 9 matrózov zachránila jedna rybárska loďka.

Prvá talianska loď, ktorá padla v obeť nemeckej podmorskej lodi, je plachtová loď «Sandomene», ktorá prišla s nákladom dreva, ktoré mala odviezť do Garstonu pri Liverpoole. Loď údajne bez predbežného upovedomenia, pri Kastke-Mearkadene, na najjuho-východnejšom kraji Anglicka potopili a potopili. 7 ľudí, medzi nimi kapitán, sa utopilo, 7 zachránili.

Londýnsky «Morning Post» píše: Za jeden týždeň na tom istom mieste, kde «Lusitanu» potopili, potopili deväť cenných lodí. Niekoľké lode len horko-ťažko sa vedeli zachrániť. Viac lodí pred ťažkými kanónmi nemeckých podmorských lodí nijako nevedelo ujst. Nemecko stavia podmorské lode vo veľkosti križiakov.

Reuterova agencia oznamuje: Do Plymouthu prišlo 68 ľudí osobníctva parolodí «Rentrew» a «Larchmore». Parolode potopila jedna nemecká podmorská loď. Obidve lode pokúsily sa zutekať, načo prudko páli na ne. Jeden matróz «Larchmore» zomrel, jeden bol ranený.

«Rotterdamsche Courant» prináša londýnsky telegram, dľa ktorého podmorské lode potopily nasledovné parolode: «Craigard» (3586 tún), ktorá z Leithu Leitha s nákladom vlny bola na ceste z Galvestonu do Le Havre, «Gadsby» (3947 tún) westhartlepoolskú

loď, ktorú v štvrtok potopili. Potopená parolod «Richmond» drevo viezla do Boulogne. Potopovanú švédsku loďku «Kotka», ktorú našli malomocne blúdiť po mori, podarilo sa zavliecť do Queenstowna.

Londýn, 7. júla. Mužstvo parolode «Craigard», ktorú potopila podmorská loď, v Plymouthu vysadlo na breh.

Parolod «Subream» vo výške Wicku jedna nemecká podmorská loď potopila. Z osobníctva päť ľudí zachránili.

Norvécku loďku «Fiery Gross», ktorá viezla olej, jedna nemecká podmorská loď potopila. Mužstvo vo Svanssee vysadlo na breh.

(Poznámka berlinskej Wolffovej agencie: Olej je válečným tovarom.)

Reuterova agencia oznamuje: Anglická parolod «Anglo-California», ktorá vytiskne 5000 tún vody, 5. júla, keďže ju jedna nemecká podmorská loď potopila, prišla do Queenstowna. Z osobníctva lode 12 ľudí, medzi nimi kapitán, zomrelo, viacerí boli ranení.

(Poznámka Wolffovej agencie: Parolod signál podmorskej lode «Postoj!» si pravdepodobne nepovšimla.)

Bitka na Východnom mori.

(Nemecká úradná zpráva.) Námornický generálny štáb oznamuje:

Jedna časť našej ľahkej válečnej sily na východnom mori, ktorej lode vrátia sa z pozície prednej stráže, zodpovedne svojej úlohe roztratené plávaly, dňa 2. júla rano okolo 6. hodiny medzi Gotlandom a Vindavou, v hmlistom čase natrafila na ruské pancierové križiaky. Vyvinuly sa osihotené boje, v ktorých sa naše slabšie válečné sily pokúsily, aby nepriateľa ku vážnejšiemu boju pritiahly do kruhu našich posíl.

Počas týchto osihotených bojov loď jeho veličenstva «Albatros» viac sa nevedela pripojiť ku našim vlastným silám. Po dve hodiny trvajúcim ťažkom boji proti štyrom nepriateľským križiakom, ktoré aj na švédskych vodách pokračovali v palbe, loď následkom trafenia početnými nábojmi začala tonúť a prinútená bola pri Ostergarne na ostrove Gotland vyplávať na breh. Na lodi bolo 21 mrtvých a 27 ranených, o ktorých sa švédska vrchnosť a obyvatelia s najväčšou ľudomilnosťou postarali.

Zmarený anglický útok v povetrí.

Berlin, 5. júla. Úradná zpráva. Dňa 4. júla rano Angličania pokúsili sa urobiť väčší poveterný útok proti našim oporným bodom nachodiacim sa v Nemeckom zálive Východného mora. Pokus sa zmaril. Naše vzducholode, tiahnuce anglické válečné sily, ktoré pozostávaly z viac hydroplanových matiek-lodí sprevádzaných križiakmi a torpedoborcami, už po východe slnka zbadaly vo výške ostrova Terschelling a prinútily ich

cúvnuť. Jedon anglický hydroplan, ktorému sa podarilo vyleteť, naše vzducholode začaly prenasledovať a len tak sa vedel zachrániť, že zaletel ku hollandskému územiu.

Vojna proti Srbom a Černohorcom.

Z juhovýchodného bojišťa.

Úradná zpráva z juhovýchodného bojišťa, vydaná 4. júla.

Na juhovýchodnom bojišti byly len osihotené pohraničné srážky.

Podmaršall Höfer,
námestník šéfa generálneho štábu.

Činnosť našich letúňov.

Srbská úradná zpráva spomína, že 28. júna nad Belehradom zjavily sa rakúsko-uhorské lietacie stroje. Úradná zpráva, opatrne vyhýbajúc podrobnostiam, len toľko hovorí, že 28. júna nad Belehradom zjavily sa štyri nepriateľské lietadlá. Srbské batterie pálily na ne, načo letúni zaleteli ku Obrenovaciu a tam hodili tri bomby. O zapríčinennej škode úradná zpráva prirodzene hlboko mlčí.

Zdarné boje od Trebinje na východ. — Porážka Černohorcov.

Úradná zpráva z juhovýchodného bojišťa, vydaná 8. júla.

Na výšinách od Trebinje na východ sa vypínajúcich v posledné dni naše čaty sviedly zdarnú bitku.

Niekoľko našich útočiacich oddelení po krátkom prudkom boji zaujalo jednu černohorskú prednú posíciu a Černohorcov zahnilo späť na najbližšie výšiny. Na druhý deň asi jedna brigáda Černohorcov, po silnej delostreleckej príprave, začala protiútok, ale v palbe našich čiat utrpela také ztráty, že o krátky čas cúvla do hlavnej posície, z ktorej sa vyrútila napred. Viac našich letúňov bombami a palbou strojových pušiek zdarne sa zamiešalo do boja.

Podmaršall Höfer,
námestník šéfa generálneho štábu.

Balkánske štáty a vojna.

Albánska otázka.

Genf, 2. júla. «Herald» oznamuje: Konsulskému sboru v Durazze Srbi dali na vedomie, že zaujali mesto a prístav, ako aj morské pobrežie Albánska.

Rímska «Tribuna» oznamuje z Antivari: Srbský generál Jovanovič, ktorý na počiatku vojny prevzal v černohorskej armáde postavenie náčelníka generálneho štábu, vzdal sa tohto svojho postavenia, lebo Černohorci neprijali jeho radu, aby neobsadili Skutar. Srbsko na takýto spôsob chce dokázať, že zodpovednosť za obsadenie Skutara padá výlučne na Čiernu Horu.

Starajte sa o chudobné rodiny bojujúcich!

Katolícka dobročinnosť a vojna.

Dobročinné účinkovanie katolíckych spolkov behom jedného roka.

Katolícka ľudová Jednota celý sbor katolíckeho spoločenského života objímajúce účinkovanie svoje rozprestrela i na prevádzanie kresťanskej dobročinnosti. Týmto cieľom hneď začiatkom vypuknutia vojny utvorená bola organizácia pod menom «Katolícka Karitas», ktorá pod záštitou Katolíckej ľudovej Jednoty a podporou všetkých spolkov katolíckych, stala sa prameňom opravde nevyčerateľnej dobročinnosti. O blahonosnom účinkovaní organizácie «Katolícka Karitas» poučuje nasledovná stručná zpráva:

Príjmy organizácie «Katolícka Karitas» v tomto prvom roku jej účinkovania obnášaly 165.351 korún 97 halierov. Z tohoto obnosu 24.765 korún 38 halierov pochádza zo zbierok zavedených v kostoloch, 14.843 kor. 4 hal. z milodarov jednotlivých dobrodincov, 14.059 kor. 20 hal. zo zbierky katolíckeho denníka «Alkotmány»-u, ostatné obetované bolo ku istým, dobrodincami označeným cieľom.

Z týchto príjmov organizácia «Katolícka Karitas» asi polštvrta sto deťom *do vojny narukovaných*, v rozličných všedenných útlňach, zaopatřila raňajky, obed, večeru, starala sa o ich dozor a vyučovanie, na čo súhrnom obrátila 15.606 korún. 65 halierov.

Na teplé rúcho vojakov a na bielizeň ranených vydala 18.788 kor. 43 hal.; *manželkám do vojny narukovaných* ale dala prácu v jej šijacích dielňach, v ktorých zhotovovaly bielizeň pre vojakov a jako zárobok súhrnom vyplatila im 86.951 kor. 13 halierov.

V organizácii «Katolícka Karitas» zamestnané pracovné sily zhotovily 400.000 kusov vojenskej bielizne, 1000 kusov sňahových plášťov, 68.000 kusov flanelových košiel, 2000 kusov odevu pre deti, 3000 kusov bielizne pre nemocnice, 800 kusov nábrušnikov, súhrnom 482.000 kusov rozličnej odevu. Organizácia «Katolícka Karitas» okrem toho z milodarov, zo strany jednotlivých dobrodincov poslaných, rozdelila: 6276 sňazných čiapok, 6195 párov zápästnikov, 2972 nábrušnikov, 171 šálov na krky, 1433 párov onúc a 1433 párov nákolenníkov. Zarovnak z milodarov rozličných dobrodincov *viacerým vojenským nemocniciam* dala: 4222 košiel, 3808 spodných nohavíc, 5620 ručníkov, 627 plachiet, 965 kusov vankúšov, 1986 posteľných obťahov, 73 paplonov a 6 úplne vystrojených postiel, medzi nimi dve pre dôstojníkov, 1084 uterákov, 39 obrusov, 266 stolových ručníkov, 1213 párov štrimfiel, 1094 párov papuč, 218 pohárov, 263 komplettného náčinia k jedeniu, 307 lyžíc, 176 palíc, veľkú zásobu doháňu a dopisničiek, viac ako 15.000 kusov cigár a 60.320 cigariet, okrem toho 40.500 kusov obrázkov svätých, 5388 ružencov, 1000 krížikov, 14.538 agnuškov, 4547 modlitebných knížiek, konečne obrovské množstvo rozličných potravných článkov, zaváraného atď.

Z príležitosti *vianočných sviatkov*, organizácia «Ka-

tolická Karitas» 683 detí a 942 chudobných obdarovala zčiasťky bielizňou, zčiasťky obnosenou vrchnou odevou.

«*Katolícka Karitas*» teda, mnoho tisícom žien poskytla prácu v jej šijacích dielňach, starala sa o zapotrebenie a správne zamestnanie obrovského počtu chudobných detí; v pretrpkej dobe krutej zimnej vojny opravde celú malú armádu opatrila teplou odevou, hladujúci, biedni a chudoobní nikdy darmo neklopali na jej dvere.

Ruskí dôstojníci v päťstosedem pádoch rabovali v Lembergu.

Ettappné veliteľstvo lebergské uhorských a rakúskych čiat, na ponosy a žiadosť obyvateľstva vyšetrovanie zaviedlo aj v tom smere, v koľko pádoch rabovali a plundrovali v Lembergu ruskí dôstojníci, kým toto mesto držali v ich moci. Pri tomto vyšetrovaní bolo dokázané, že ruskými dôstojníkmi zapríčinená škoda robí viac millionov, na základe výpovedí vypočutých lebergských kupcov a mešťanov tiež bolo ustálené, že ruskí dôstojníci v päťstosedem pádoch osobne alebo bezprostredne súčasťnili sa v rabovaní a zbojníctvach.

Najčastejšie sa stalo, že ruskí dôstojníci, ubytovaní v prázdnych pánskych kvartieloch, pootvárali a vyprázdňovali všetky kasne a skryne, pri odchode všetko náradie naložili na tréň vozy a po železnici poslali do Ruska. Vyrabovanie zlatníckych obchodov, tiež zakaždým zariadili ruskí dôstojníci a policajní agenti. Ku vyšetrovaciemu výsluchu dostavili sa aj mnohé švajdleny, ktoré udaly, že ruskí dôstojníci nepočetnekrát poslali ku nim šaty panien, čo prinútené boli k opusteniu Lembergu, aby ich prerobily pre ich ženy alebo ich priateľkyne.

Prostred mesiaca júna, keď vyprázdnenie Lembergu aj úradne bolo oznámené, srabované náradie, klavire, peržské pokrovce, obrazy, hintovy, pred očami obyvateľstva na sedemdesiat vozoch odviezli na železnicu. Na privátne banky a sporiteľne prišiel rad 17. júna, keď aj všetky vklady, cenné papiere a hotové peniaze shabala a vzala kommissia sostavená zo samých dôstojníkov.

Dľa zprávy v Lembergu vychodiacich novín «*Depescha*». Rusi pred ich odchodom na dvadsať miestach podložili oheň. Tymto ruským barbárstvom zapríčinená škoda činí asi päťdesiat millionov korún.

Akú úrodu môžeme očakávať?

Dľa zprávy ministerstva orby najnovšie vydanej, stav úrody je nasledovný:

Pšenica a *raž* slubujú zväčša dobrú, zčiasťky dobrú strednú a strednú, *jačmeň* a *ovos* strednú úrodu. Mnohé lejáky minulého týždňa značnú škodu zapríčínili len v stolici Teměš a Hajdu.

Dľa šacovania dobrú úrodu *pšenice* očakávať možno v 21 stolicach, v 16 stolicach dobrú strednú, v 15 stolicach strednú, v 6 stolicach slabo-strednú a v 5 stolicach slabú úrodu.

Raž v 19 stolicach slubuje dobrú, v 11 stolicach dobrú strednú, v 28 stolicach strednú, v 5 stolicach slabo-strednú, v 7 stolicach slabú úrodu.

Jačmeň v 10 stolicach má dať dobrú úrodu, v 6 stolicach dobrú strednú, v 31 stolicach strednú, v 12 stolicach slabo-strednú a v 4 stolicach slabú úrodu.

Ovos v 9 stolicach dá dobrú, v 5 stolicach dobrú strednú, v 33 stolicach strednú, v 8 stolicach slabo-strednú a v 8 stolicach slabú úrodu.

Najlepšiu úrodu pšenice očakávať možno na pravom brehu Dunaja, medzi Dunajom a Tisou, na ľavom brehu Tisy a medzi Tisou a Marošou. Pomerne najslabšie výhľady sú na ľavom brehu Dunaja, na pravom brehu Tisy a v Sedmohradsku.

Žatvu raže už začali na dolných stranách, zvlášte po piesočnatých poliach. Zrno je veľmi dobre vyvinuté, klasie je pekné, plné, veľké a slama je dosť vysoká. Najlepšie výhľady na úrodu raže sú na pravom brehu Dunaja, medzi Dunajom a Tisou, na ľavom brehu Tisy a medzi Tisou a Marošou.

Žatvu jačmeňa tiež začali a medzi 17—18. všade ju začnú. Najviacej trpel ovos.

Kukurica vôbec dobre stojí.

Zemiaky, miestami sa veľmi dobre ukazujú, miestami sú nápadne slabé, výhľady sú na strednú úrodu. *Strukoviny* sa dobre vydarili, zvlášte zelený hrach úplne sodpovedá očakávaniu.

Zeleniny dobre stoja, na suchých miestach ale potrebný je dážd.

Kapusta miestami slabšie sa podarila a na mnohých miestach treba bolo ju dosádzať.

Ovocie slubuje strednú úrodu. Úroda *sliviek* je slabšia ako stredná, *jablká* a *hrušky* slubujú dobrú strednú úrodu. *Hrozno* sa tiež pekne vyvinuje.

S tohoročnou úrodou teda vôbec môžeme byť spokojní, za čo v prvom rade vrúčne vďaky vzdávať máme dobrotivému Pánu Bohu.

CHYRNIK.

Jeho veličenstvo kráľ k mestu Košiciam. Mesto Košice z príležitosti zpätzaujatia Lembergu jeho veličenstvu poslalo holdujúci telegramm. Jeho veličenstvo za prejavenie verejnej prítulnosti obecenstvu mesta Košice vyslovil svoju srdečnú vďaku.

Vojenské vyznačenie spišského kňaza. Ignác Grebács, rezervný táborský duchovný, bývalý smížanský kaplán, na uznanie svojho hrdinského chovania sa pred nepriateľom, dostal druhú triedu kňazského záslužného kríža na stužke červeno-bielej.

Rád Františka Jozefa, námestnému správcovi košicko-oderbergskej železnice. Jeho veličenstvo kráľ udelil námestnému správcovi košicko-oderbergskej železnice, Ludvikovi Samarjaymu za vytečné služby konané pred nepriateľom, dôstojnícky kríž rádu Františka Jozefa na stužke vojenského záslužného kríža.

Vyznačený prešovský lekár. Jeho veličenstvo kráľ udelil dr. Juliusovi Holénia, lekárskeho hlavnému správcovi nemocnice prešovského Červeného Kríža rytiersky kríž rádu Františka Jozefa na stužke vojenského záslužného kríža.

Zvony na válečné ciele. Opálska gr.-kat. cirkevná obec v satmárskej stolici zo svojich päť zvonov dva obetovala na válečné ciele.

Klerici v službe opatrovania chorých. Bohoslovci päťkostolského semenišťa hlásili sa dobrovoľne k opatrovaniu vojakov ranených vo vojne. Poslali ich do košických nemocníc. Vlastenecká horlivosť mladých levitov zaslúži uznanie.

Výsledok druhej vojenskej požičky. Dľa zprávy z príslušného miesta na druhú vojenskú požičku upísali obligácií v nominálnej cene 1120 millionov korún. Ku skvelému výsledku požičky prispeli hlavne vidiecki malí ľudia. Na prvú vojenskú požičku upísali 1170 millionov korún. Skvelý výsledok požičky vo finančných a politických kruhoch Rakúska a Nemecka budí hlboký dojem.

Smrť hrdinského grófa. Gróf Pavel Esterházy, cis. a kráľ. komorník, nadporučík 7. husárskeho pluku, ktorý od počiatku vojny bojoval a za hrdinskosť viackrát bol vyznačený, na haličskom bojišti v 32. roku svojho života hrdinsky zomrel. Hrdinský gróf bol manželom grófkou Ilony Andrassy, pastorky grófa Júliusa Andrassyho.

V ruskom zajatí. Michal Petrás, okresný sudca turč.-sv.-martinský — jako odtiaľ sdeľujú — padol do ruského zajatia. Takmer od počiatku vojny bol na bojišti a v máji keď bol raz na patrole jeho patrolu po hrdinskom zápase zajal napádajúci nepriateľ prevažnej sily.

Zemetrasenie v Taliansku. Z Chiassa oznamujú, že v nedeľu 27. júna po polnoci v Terne s prestávkou za päť minút opäť pocítili dva silné otrasy zeme. Obyvatelia Terny vybehli do slobodného a tam ztrávili noc. Škodu i teraz zatajili, tým viac, lebo Taliani v Terne majú najvýznamnejšiu dielňu na zbraň. Že jaké škody zapríčinila minulý týždeň povichrica v Taliansku, vysvitá z toho, že vláda na reparovanie škody vyasignovala 16 millionov lír. Táto summa však není dostatočná k zakrytiu škody, ktorú zapríčinilo novšie pustošenie na Riviere.

Najvyššie trhové ceny v Spišskom Podhradí
Pre územie mesta Spišský Podhrad' ustálené sú nasledujúce trhové ceny: jeden pár ssavých prasiat (k chovaniu) 30 kor., 1 pár kurčiat na vyprážanie 2 kor., 1 pár kurčiat na pečenie 2 kor., mladá hus 3 kor., mladá kačica 2 kor., sliepka 2 kor. 40 hal., vajce 4 hal., polholby masla 1 kor. 20 hal., metrický cent zemiakov 6 korún. Kto viac pýta, sľubuje, vezme alebo dá, ten na základe ministeriálneho nariadenia z roku 1914. pokutovaný môže byť 14-dňovým áreštom a peňažitou pokutou do 200 korún.

Vyznačení hrdinovia košického 9. honvédskeho pešieho pluku. Na uznanie hrdinského chovania sa pred nepriateľom, vyznačení boli nasledujúci: Pred nepriateľom padnutý Julius Ravasz, rezervný poručík 9. honvédskeho pešieho pluku, dostal striebornú medailu hrdinstva prvej triedy, rezervní poručíci Jozef Hermann, Béla Gavel, rezervný zástavnik Emil Gratz a rezervný kadét Emil Matuscsák, ďalej fireri Robert Potocsnik, Ernest Pató a Štefan Gregász, kapráli: Jozef Ruttkai, Augustin Wolf, Peter Marbucsek, Ján Ihlovsky, Ján Tamás, Ján Fodor, Ján Ordelt, Jozef Bača, Anton Kletz, Karol Andraskó, Ján Pribula, Ondrej Poroda, Pavel Štefányi a jednoročný dobrovoľník kaprál Gustáv Sommer — všetci z košického 9. honvédskeho pešieho pluku dostali striebornú medailu hrdinstva druhej triedy.

Makulatura papier
(starých novín papier veľmi hodí sa k zabaleniu bársjakých predmetov) metr. cent po 8 K k dostaniu u vydavateľstva.

5 halierov

stojí poštová dopisnička, na ktorej môžete si pýtať môj hlavný 4000 vyobrazeniami ozdobený ceník, ktorý obsahuje bohatý výber osožných v domácnosti potrebných článkov, darov a každému pošle sa zdarma a franko.

Prvá dielňa hodín

JÁN KONRAD

c. a k. dvorný zásielca
BRÜX číslo 718. (Čechy.)

Echt nicklové vačkové hodinky K 4.20, 5.—. Strieborné K 8.40, 9.50. Nicklové budičky K 2.90. Hodiny s kukučkou K 7.85. Pendlové hodiny K 9.—.

Zasielanie s poštovou dobierkou. Zámena povolená, alebo návrat peňazí.

IDEAL domový stroj šrotovania.

K upotrebeniu pri každom druhu obilia

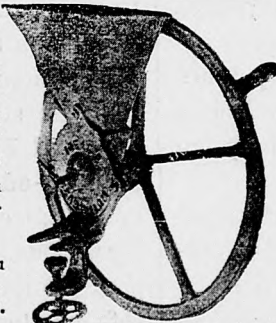
„Ideal“ stroj šrotovania, najdokonalejšie možno regulovať, preto na ňom každého obilia zná: kukuricu, jačmeň, pšenicu a koreniny od najhrubšieho do najľahšieho šrotovať možno. Spomenutý stroj nevyhnutelne potrebný je hospodárom na pustách bydliaim pri dochovávaní hydiny, ošípaných a inej domácej lícavy. **Cena 18.50 korún.**

Zadováženie si tohoto stroja veľmi k odporúčaniu je každému hospodárovi. Početné listy poďakovania zo všetkých strán krajiny.

Veľký obrázkový ceník posielame zdarma.

K dostaniu: vo veľkom obchodnom dome kôš a železného tovaru

JOZEF MAROSI a SYN ESZTERGOM 15.

Oznamy prijíma administracia

KREŠTAN

Budapest, VIII., Szentkirályi-utca 28.